Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Igor Pulbere

Dosarul nr. 2r-382/25
(2-22137320-02-25r-26022025)

D E C I Z I E

16 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Ana Panov
Judecători Elena Bolocan și Svetlana Vîșcu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore,

în cauza civilă la demersul înaintat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni debitorului Josan Ludmila,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024, soluția oferită de prima instanță este corectă Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Josan Ludmila,-

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 19 septembrie 2022, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Josan Ludmila.

În motivarea demersului, executorul judecătoresc a indicat că, spre executare silită, a fost înaintat documentul executoriu nr. 2-1914/2020 din 24 iulie 2020, emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care s-a dispus încasarea de la Josan Ludmila, în beneficiul O.C.N. „Credit Money" S.R.L., a datoriei în sumă de 1 200 euro și 2 228,87 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, privind aplicarea în privința debitorului Josan Ludmila interdicția de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, ca neîntemeiat.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a constatat că, executorul judecătoresc Stoian Grigore nu a prezentat probe suficiente ce ar confirma întreprinderea tuturor măsurilor posibile de executare a documentului executoriu.

În mod similar a reținut că, suprimarea unor drepturi nepatrimoniale ale debitorului (în speţă libertatea de circulaţie), ar fi disproporţională cu scopul urmărit, în situația în care

din cele constatate supra reiese fără dubiu că executorul judecătoresc nu a epuizat posibilitățile ce îi sunt oferite de prerogativele legale pentru identificarea locului de aflare a debitorului şi ale patrimoniului său.

Or, interdicția de a părăsi ţara trebuie privită ca o măsură ce urmează a fi luată doar după ce alte măsuri s-au dovedit a fi ineficiente şi în cazul în care există indicii şi probe că debitorul are intenţia de a părăsi ţara cu scopul de a se eschiva de la executarea unei hotărâri civile.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 4 februarie 2025, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective în sensul aplicării interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Josan Ludmila.

Argumentele părților:

În motivarea recursului executorul judecătoresc Stoian Grigore pe lângă faptul că, a reiterat circumstanțele de fapt expuse în demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitorul Josan Ludmila, a invocat și nelegalitatea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024.

În motivarea recursului, recurentul a relatat că, instanța de fond a reținut eronat lipsa probelor suficiente privind faptul că debitorul nu s-ar afla la adresa de domiciliu sau la un alt loc cunoscut.

În opinia sa, din înscrisurile anexate la demers, inclusiv din actele de comunicare și avizele poștale, rezultă că executorul judecătoresc a întreprins măsuri pentru identificarea și informarea debitorului, însă acestea nu au dus la executarea documentului executoriu.

Subsecvent, a nuanțat că, instanța de fond a tratat formal materialele prezentate și nu a apreciat în ansamblu conduita debitorului, care nu și-a executat obligația stabilită prin hotărâre judecătorească.

A relevat că aplicarea interdicției de a părăsi țara nu constituie o sancțiune, ci o măsură procedurală prevăzută de lege, menită să asigure executarea efectivă a documentului executoriu, atunci când există riscul ca plecarea debitorului să facă imposibilă sau să îngreuneze executarea.

Totodată, recurentul a invocat că, în temeiul art. 64 Cod de executare, interdicția de a părăsi țara poate fi aplicată pe un termen de cel mult 6 luni, dacă plecarea debitorului ar constitui o piedică în executarea documentului executoriu, menționând că în speță erau întrunite condițiile pentru aplicarea acestei măsuri, având în vedere neexecutarea obligației și lipsa unei conduite active a debitorului în vederea stingerii datoriei.

Recurentul a mai nuanțat că, hotărârile judecătorești sunt obligatorii și trebuie executate efectiv, iar executarea silită constituie o parte integrantă a procesului civil.

În acest sens, a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia neexecutarea sau executarea tardivă a unei hotărâri judecătorești afectează dreptul la un proces echitabil și, după caz, dreptul de proprietate.

De asemenea, executorul judecătoresc a invocat practica judiciară națională, susținând că în cauze similare instanțele au admis demersuri privind aplicarea interdicției de a părăsi țara atunci când măsura era necesară pentru asigurarea executării hotărârii judecătorești.

În concluzie, executorul judecătoresc Stoian Grigore a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 25-3898/2022 din 24 octombrie 2024, soluționarea problemei prin decizie și aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorului Josan Ludmila pe un termen de 6 luni.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că din lucrările dosarului urmează că la 29 ianuarie 2025 a fost recepționată încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024 de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Corespunzător, Colegiul conchide că recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore la 4 februarie 2025, (prin intermediul poștei electronice) a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că, recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, spre executare silită a fost înaintat documentul executoriu nr. 2-1914/2020 din 24 iulie 2020, emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, privind încasarea de la Josan Ludmila în beneficiul O.C.N. „Credit Money" S.R.L., a datoriei în sumă de 1 200 euro și 2 228,87 lei.

Prin încheierea nr. 176-8520/2020, documentul executoriu menționat a fost primit spre executare, fiind intentată procedura de executare și aplicate măsuri de asigurare a executării.

Potrivit informației din baza de date a CNAM, debitorul Josan Ludmila figurează cu statut de persoană „neasigurată". Totodată, din procesul-verbal privind comunicarea actelor procedurii de executare rezultă că executorul judecătoresc a întreprins acțiuni în vederea informării debitorului despre actele emise în cadrul procedurii de executare.

Conform răspunsului eliberat de Inspectoratul de Poliție Botanica al Direcției de Poliție mun. Chișinău, IGP al MAI, în baza încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 25-5184/2020 din 4 decembrie 2020, Secția Interacțiune Justiție a IP Botanica a pornit dosar de căutare pe numele debitorului. Prin aceeași încheiere din 4 decembrie 2020, a fost admis demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind anunțarea în căutare și aducerea forțată a debitorului Josan Ludmila.

Potrivit procesului-verbal nr. 176-8520/2020 din 9 noiembrie 2020, în scopul executării hotărârii nr. 2-1914/2020, executorul judecătoresc a efectuat deplasări la adresa de domiciliu a debitorului, constatând că aceasta nu a fost găsită, iar date privind locul aflării sale nu au fost stabilite.

De asemenea, din suportul probatoriu urmează că, potrivit informației eliberate de IP Botanica, DP mun. Chișinău, IGP al MAI, în urma verificării cu deplasare la domiciliu s-a stabilit că Josan Ludmila nu locuiește la adresa respectivă. Proprietarul apartamentului, Josan Ion, a comunicat că debitorul nu locuiește la acea adresă aproximativ din 1 ianuarie 2020, iar locul aflării acesteia nu îi este cunoscut.

Totodată, potrivit comunicatelor informative parvenite de la instituțiile bancare, debitorul Josan Ludmila nu deține mijloace bănești care ar putea fi urmărite în vederea stingerii datoriei.

Conform informației din baza de date SIC „Acces Web", debitorul nu deține cu drept de proprietate mijloace de transport și nu figurează în calitate de administrator, fondator sau asociat al vreunei persoane juridice. Potrivit aceleiași baze de date, Josan Ludmila are viză de domiciliu în mun. Chișinău, str. Albița nr. 12.

În ceea ce privește comunicarea actelor, se reține că o parte din corespondența expediată în adresa debitorului Josan Ludmila a fost recepționată, iar scrisoarea recomandată nr. DS8006058237AS, a fost restituită biroului executorului judecătoresc cu mențiunea „nereclamat".

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, prin prisma motivelor invocate de recurent și a materialelor cauzei, Colegiul conchide că, soluția oferită de prima instanță legală și întemeiată.

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului,

aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Potrivit art. 64 alin. (1) din Codul de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

Colegiul subliniază că, din conținutul dispozițiilor legale enunțate se conturează două condiții în prezența cărora debitorului i se poate aplica interdicția de părăsire a țării, și anume: 1) prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege sau de documentul executoriu, executorul judecătoresc ori creditorul consideră necesară prezența debitorului la anumite acțiuni de executare și 2) plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

În ce privește primul aspect – necesitatea prezenței debitorului la anumite acțiuni de executare, Colegiul relevă că, pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitor, urmează a fi argumentată imposibilitatea efectuării acțiunilor de executare în lipsa acestuia, ținând cont de conținutul legii, al documentului executoriu, opiniei creditorului sau executorului judecătoresc.

La caz, Colegiul constată că demersul înaintat de executorul judecătoresc Stoian Grigore nu conține o motivare concretă privind necesitatea prezenței debitorului Josan Ludmila, la anumite acte de executare și nici nu indică acțiunile de executare care nu ar putea fi realizate în lipsa acesteia. Or, simpla neexecutare a documentului executoriu și imposibilitatea identificării debitorului la adresa de domiciliu nu justifică, prin ele însele, aplicarea unei măsuri restrictive asupra dreptului la libera circulație.

Sub acest aspect, Colegiul civil reține că interdicția de a părăsi țara nu constituie o consecință automată a neexecutării obligației pecuniare, ci o măsură excepțională, care poate fi aplicată numai atunci când din circumstanțele concrete rezultă că plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești. Această concluzie rezultă din art. 22 alin. (1) lit. x) și art. 64 alin. (1) Cod de executare, norme care condiționează aplicarea măsurii de existența unui risc real pentru executarea documentului executoriu.

Completul judiciar nu neagă faptul că executorul judecătoresc a întreprins anumite măsuri în cadrul procedurii de executare, inclusiv intentarea procedurii, aplicarea măsurilor de asigurare, efectuarea deplasărilor la adresa debitorului, solicitarea informațiilor de la instituții și inițierea procedurii de căutare a debitorului.

Totuși, aceste circumstanțe confirmă existența unor dificultăți în executare, dar nu demonstrează, în mod suficient, că prezența debitorului este indispensabilă pentru

executarea documentului executoriu sau că plecarea acestuia peste hotare ar compromite executarea.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, argumentul recurentului potrivit căruia instanța de fond ar fi examinat formal materialele cauzei nu poate fi reținut. Dimpotrivă instanța de fond a analizat actele anexate la demers și a constatat că executorul judecătoresc nu a prezentat probe suficiente privind epuizarea tuturor măsurilor posibile de executare, precum și lipsa unor indicii concrete că debitorul ar intenționa să părăsească țara pentru a se eschiva de la executarea obligației.

Colegiul consideră neîntemeiată și susținerea recurentului că aplicarea interdicției ar fi justificată prin lipsa unei conduite active a debitorului în vederea stingerii datoriei, or pasivitatea debitorului poate determina continuarea sau intensificarea măsurilor de executare prevăzute de Codul de executare, însă nu echivalează cu existența unui temei suficient pentru restrângerea dreptului la libera circulație. Pentru aplicarea unei asemenea măsuri este necesară demonstrarea proporționalității, a necesității și a legăturii directe dintre interdicție și realizarea efectivă a executării.

În această ordine de idei, Colegiul reține că obligația pusă în executare are caracter patrimonial, iar executarea unei asemenea obligații trebuie realizată, cu prioritate, prin măsuri îndreptate asupra patrimoniului debitorului, având în vedere că aplicarea unei restrângeri asupra unui drept personal nepatrimonial, precum libertatea de circulație, poate fi dispusă doar în condiții strict motivate și numai dacă alte măsuri legale s-au dovedit insuficiente, iar măsura solicitată este aptă să contribuie efectiv la executarea documentului executoriu.

Referitor la argumentul recurentului privind caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești și necesitatea executării lor efective, Colegiul relevă că acesta este corect ca principiu general. Totuși, eficiența executării silite nu poate fi asigurată prin aplicarea automată a unor măsuri restrictive, fără verificarea condițiilor legale și fără o analiză individualizată a proporționalității. Executarea hotărârilor judecătorești trebuie realizată în limitele legii și cu respectarea drepturilor participanților la procedura de executare.

Nici trimiterea recurentului la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind executarea hotărârilor judecătorești nu schimbă concluzia Colegiului, or standardul invocat confirmă importanța executării efective a hotărârilor, însă nu exclude obligația instanței naționale de a verifica dacă restrângerea libertății de circulație este necesară, proporțională și justificată prin circumstanțe concrete. Prima instanță a pornit tocmai de la această exigență, reținând că interdicția de a părăsi țara este o măsură excepțională, care nu poate fi aplicată în lipsa unor probe corespunzătoare.

Colegiul apreciază ca neîntemeiată și invocarea practicii judiciare naționale în care, potrivit recurentului, au fost admise demersuri similare, întrucât soluțiile pronunțate în alte cauze nu pot substitui analiza circumstanțelor concrete ale prezentei spețe, cu atât mai mult cu cât aplicarea interdicției de a părăsi țara depinde de probatoriul administrat în fiecare procedură de executare și de existența unui risc real, individualizat.

În consecință, Colegiul constată că, prima instanță corect a reținut că demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore nu justifică necesitatea aplicării interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Josan Ludmila.

Succesiv, instanța de recurs desprinde că, materialele prezentate confirmă existența unei creanțe și a unor dificultăți în executare, însă nu demonstrează întrunirea condițiilor cumulative pentru restrângerea dreptului la libera circulație.

Din considerentele expuse, argumentele invocate în recurs nu combat concluziile primei instanțe și nu relevă aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural.

Concluzia Colegiului civil este în concordanță și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului dezvoltată în aplicarea art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. Astfel, în cauzele *Riener c. Bulgariei*, hotărârea din 23 mai 2006, și *Gochev c. Bulgariei*, hotărârea din 26 noiembrie 2009, Curtea a statuat că restrângerea dreptului persoanei de a părăsi țara, inclusiv în contextul executării unor obligații pecuniare, trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim și să fie proporțională cu scopul urmărit. O asemenea măsură este admisibilă numai dacă servește efectiv recuperării datoriei și dacă autoritățile verifică, în concret, că alte mijloace de executare s-au dovedit insuficiente, iar plecarea debitorului ar face imposibilă sau dificilă executarea.

În același sens, în cauza *Földes şi Földesné Hajlik c. Ungariei*, hotărârea din 31 octombrie 2006, precum și în cauza *Battista c. Italiei*, hotărârea din 2 decembrie 2014, Curtea a subliniat că o restrângere a libertății de circulație nu poate avea caracter automat, ci trebuie să fie justificată prin circumstanțe concrete și supusă unei analize efective a proporționalității. Prin urmare, simpla existență a unei datorii sau neexecutarea benevolă a documentului executoriu nu este suficientă pentru aplicarea interdicției de a părăsi țara, în lipsa unor probe care să demonstreze necesitatea prezenței debitorului și riscul real de eschivare de la executare.

Finalmente, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate, care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil conchide de a respinge recursul ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la demersul înaintat de executorul judecătoresc Stoian Grigore, cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitorul Josan Ludmila.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător Ana Panov

Judecătorii

Elena Bolocan

Svetlana Vîșcu